

Ikt. sz.: KUB-42/18-6/2022.
KUB-11/2022. sz. ülés
(KUB-11/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Külügyi Bizottságának**
2022. november 7-én, hétfőn, 12 óra 11 perckor
az Országház Varga Béla termében (főemelet 21.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Egyes igazságügyi együttműködési tárgyú nemzetközi szerződések kihirdetéséről szóló törvények módosításáról szóló T/1609. számú törvényjavaslat</i>	
<i>(A HHSZ 102. § (6) bekezdése szerinti döntés és lehetőség szerint a részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)</i>	7
<i>Dr. Répássy Róbert kiegészítése</i>	7
<i>Hozzászólások és határozathozatalok</i>	7
<i>A Szabadság téri szovjet emlékmű eltávolításáról szóló H/1662. számú határozati javaslat</i>	
<i>(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	9
<i>Dr. Brenner Koloman kiegészítése</i>	9
<i>Hozzászólások</i>	9
<i>Dr. Brenner Koloman reflexiója</i>	12
<i>Határozathozatal</i>	13
<i>Állásfoglalás a munkácsi Turul-szobor eltávolításáról</i>	
<i>(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 15. § (4) bekezdése alapján)</i>	13
<i>Sztáray Péter András kiegészítése</i>	14
<i>Brenzovics László kiegészítése</i>	15
<i>Hozzászólások</i>	16
<i>Határozathozatal</i>	21
<i>Egyebek</i>	22
<i>Az ülés berekesztése</i>	22

Napirendi javaslat

1. Egyes igazságügyi együttműködési tárgyú nemzetközi szerződések kihirdetéséről szóló törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/1609. szám)
(Kormány - igazságügyi miniszter)
(A HHSZ 102. § (6) bekezdése szerinti döntés és lehetőség szerint a részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Kijelölt bizottság)
2. A Szabadság téri szovjet emlékmű eltávolításáról szóló határozati javaslat (H/1662. szám)
(Dr. Lukács László György, Dr. Brenner Koloman (Jobbik) képviselők)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
3. Állásfoglalás a munkácsi Turul-szobor eltávolításáról
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 15. § (4) bekezdése alapján)
4. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Németh Zsolt (Fidesz), a bizottság elnöke

Balla Mihály (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Zsigmond Barna Pál (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Juhász Hajnalka (KDNP), a bizottság alelnöke
Dr. Brenner Koloman (Jobbik), a bizottság alelnöke
Bartos Mónika (Fidesz)
Dr. Tilki Attila (Fidesz)
Nacsa Lőrinc (KDNP)
Dr. Vadai Ágnes (DK)
Dr. Gurmai Zita (MSZP)
Tompos Márton Kristóf (Momentum)

Helyettesítési megbízást adott

Csőbör Katalin (Fidesz) dr. Juhász Hajnalkának (KDNP)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Fürjes Róbert bizottsági főmunkatárs
Dr. Dobos Evelin bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Dr. Répássy Róbert államtitkár (Igazságügyi Minisztérium)
Sztáray Péter András államtitkár (Külgazdasági és Külügyminisztérium)
Brenzovics László elnök (Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség)

Megjelent

Dr. Boreczki Szabolcs főosztályvezető (Igazságügyi Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 12 óra 11 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

NÉMETH ZSOLT (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Szép jó napot kívánok! Bejelentem, hogy Csöbör Katalint Juhász Hajnalka alelnök asszony helyettesíti. Megállapítom a határozatképeségünket.

A napirend módosítására vonatkozó javaslat érkezett Vadai Ágnes képviselő asszonytól, parancsoljon!

DR. VADAI ÁGNES (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Önök előtt is ismert, hogy az idén szeptember óta folyamatos tüntetések vannak Iránban, merthogy az iráni erkölcsrendészet az általuk szabott szabályok be nem tartása miatt halálra vert egy iráni hölgyet, Mahsa Aminit, és azóta folyamatos tiltakozások vannak Iránban. Hétfégi hír az, hogy az iráni parlament a tüntetők szigorú megbüntetését követeli. Több ezer embert vettek őrizetbe, több százan meghaltak. Úgy gondolom, és Oláh Lajos képviselőtársammal együtt úgy gondoljuk, hogy a magyar Országgyűlésnek ideje lenne elfogadni egy olyan határozati javaslatot, amelyben elítéli ezt a kialakult helyzetet, határozottan elítéli az iráni nők ellen elkövetett jogsértéseket és jogfosztásokat.

Úgyhogy azt szeretném kérni az Országgyűlés Külügyi Bizottságától, hogy vegye napirendre ezen határozati javaslatunknak a tárgysorozatba vételét, hogy a magyar Országgyűlésben is tudjunk arról beszélni, hogy pártállástól függetlenül elítéljük ezt a fajta magatartást és a nők jogfosztását, a nőkkel szembeni erőszakos fellépést, valamint az emiatt tiltakozókkal szembeni iráni magatartást az Országgyűlés egyöntetűen elítéli. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Bizottság! A bizottság vita nélkül határoz a napirendi javaslat módosításra vonatkozó indítvány kérdésében. Itt csak arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy az Európai Unió igazságügyi miniszterei sorában Varga Judit igazságügyi miniszter asszony egyértelműen elítélte az iráni nők elleni jogsértéseket és jogfosztásokat.

A képviselő asszony indítványát tegnap délután kaptuk meg, tehát egy ilyen helyzetben arra szeretném felhívni képviselőtársaim figyelmét, hogy mi egy parlament vagyunk, ahol vannak eljárási szabályok, és az eljárási szabályok szerint a tárgysorozatba vétel határideje egy hónap, tehát december 5-éig kell erről a kérdéstről döntenünk. Tehát meg fogjuk fontolni a javaslatát, képviselő asszony, vissza fogunk rá térni, de ma a napirendi javaslatunkat egy tegnap délután megküldött indítvány alapján nincsen módunkban kiegészíteni, ezért tartózkodni fogunk, annak ellenére, hogy a tartalmi kérdésekben nyitottak vagyunk a párbeszédre.

Tisztelt Bizottság! Felteszem szavazásra: ki támogatja a napirendi javaslat módosítását? (Szavazás.) Ki tartózkodik? (Szavazás.) A bizottság 8 tartózkodással, 4 támogató szavazattal nem vette napirendre az indítványt. Megismétlem: december 5-éig foglalkozni fogunk a kérdéssel tartalmilag, és egyébként köszönöm szépen az erre irányuló kezdeményezést képviselő asszonynak.

A napirendi javaslat módosítására vonatkozó másik javaslat Tompos képviselő úrtól érkezett. Megadom a szót, parancsoljon!

TOMPOS MÁRTON KRISTÓF (Momentum): Köszönöm, elnök úr. Tiszteletben tartva a kérésüket, mely szerint alaposabban fogalmazzam meg, illetve adjak háttérrel annak a két kérdésnek, amit pár héttel ezelőtt is megpróbáltam állásfoglalás

formájában a bizottság elé hozni, az egyik a finn-svéd csatlakozás kihirdetése, a másik pedig a Magyarországon működő kínai rendőri intézmények kapcsán egy belső és egy külső vizsgálat elindítása. Ezekről állásfoglalást szeretnék kérni a bizottságtól, és ebben kérem a támogatásukat. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Képviselő Úr! A Finn Köztársaságnak és a Svéd Királyságnak az Észak-atlanti Szerződéshez való csatlakozásáról, valamint a Budapesten működő kínai rendőri jelenlétről való állásfoglalás kialakítása kapcsán a bizottság véleménye az, tekintettel arra, hogy a javaslatot képviselő úr szintén most juttatta el nekünk és érdemi egyeztetésre nem volt módunk, jelenleg nem kívánok ennek a javaslatnak a részleteibe bocsátkozni, de vissza fogunk térni ezekre a kérdésekre, erre a két javaslatra tartalmi értelemben.

Szeretném ezzel kapcsolatban is hangsúlyozni, hogy a NATO-csatlakozás kérdésében mindkét ország csatlakozását támogatja... *(Dr. Vadai Ágnes: Nem! A Fidesz nem támogatja...)* Mindkét ország esetében támogatjuk... *(Nacsá Lőrinc: Támogatjuk! - Dr. Vadai Ágnes: Nem!)* A kormányzat benyújtotta az erre vonatkozó javaslatát, tehát meg szeretném nyugtatni képviselő hölgyeket és urakat, hogy támogatjuk.

A Budapesten működő kínai rendőri jelenléttel kapcsolatos kezdeményezését pedig, tisztelt képviselő úr, vizsgálat tárgyává fogjuk tenni. Külön fogunk szavazni a két kezdeményezésről. *(Tompos Márton Kristóf jelentkezik.)* Szeretném megismételni, hogy vita nélkül határoz a bizottság ebben a két kérdésben. Parancsoljon, képviselő úr.

TOMPOS MÁRTON KRISTÓF (Momentum): Köszönöm szépen, elnök úr. Teljesen megértem, tiszteletben is tartom az eljárásrendünket, ugyanakkor azt szeretném hozzátenni, hogy én a Turul-szobor eltávolításáról szóló tervezetet is ma reggel kaptam meg. Ennek fényében gondoltam azt, hogy ha én is benyújtok kettő darab ilyet, akkor ez nem ütközik semmilyen eljárásrendi problémába vagy szabályzatba.

Hogyha ennek van egy hagyománya, akkor azt megköszönöm, ha majd megkapom annak az írásos leiratát, ugyanakkor én úgy gondolom, hogy ugyanúgy, ahogy a bizottságnak feladata, hogy a Turul-szobor kérdésében tisztában legyen a fejleményekkel, ugyanúgy a kínai és a NATO-témakörben is tisztában kell lennünk a fejleményekkel. Tehát úgy érzem, hogy a rendelkezésünkre állnak az információk.

ELNÖK: Tisztelt Képviselő Úr! Mi nagyon nagyra értékeljük azt a kutatómunkát, amit elvégeztek a Budapesten működő kínai rendőri jelenléttel kapcsolatban, mert valóban rendkívül imponáló volt az elmúlt napokban, egy jól felépített ügy, de azt azért nem mondanám, hogy ezzel kapcsolatban az egyetértés és a tájékozottság a magyar politikában olyan mérvű, mint a Turul-szobor kérdésével kapcsolatban. Tehát azt hiszem, várható, hogy a Turul-szobor kérdésében az egyetértést - az elmúlt hetek megdöbbentő eseményeinek köszönhetően - hamarabb ki tudjuk alakítani.

Külön fogunk szavazni, tehát az első szavazásunk a Finn Köztársaságnak és a Svéd Királyságnak az Észak-atlanti Szerződéshez való csatlakozásáról szóló állásfoglalás kialakítására irányul. Ezzel kapcsolatban, mint ahogy hangsúlyoztam, tartózkodni kívánok. Ki támogatja a javaslatot? *(Szavazás.)* 4 igen. Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* 8 tartózkodással, 4 igen szavazattal a bizottság nem támogatta. *(Dr. Vadai Ágnes: Itt a bizonyíték, hogy nem támogatjátok a NATO-csatlakozást...)*

A második kérdés pedig az állásfoglalás kialakítása a Budapesten működő kínai rendőri jelenléttel kapcsolatban - ugyanez a helyzet. Ki támogatja? *(Szavazás.)* 4 igen.

Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* 8 tartózkodással, 4 igen szavazattal nem módosítottuk a napirendünket. Köszönöm szépen.

Tisztelt Bizottság! Az eredeti napirendi javaslatot felteszem szavazásra. Ki támogatja az eredeti napirendi javaslatot? *(Szavazás.)* 8 igen. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. 1 ellenszavazattal, 2 tartózkodással a bizottság elfogadta a napirendet.

Egyes igazságügyi együttműködési tárgyú nemzetközi szerződések kihirdetéséről szóló törvények módosításáról szóló T/1609. számú törvényjavaslat

(A HHSZ 102. § (6) bekezdése szerinti döntés és lehetőség szerint a részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)

Köszöntöm körünkben az első napirendi pont keretében dr. Répássy Róbert parlamenti államtitkár urat és dr. Boreczki Szabolcs főosztályvezető urat. Megadom a szót önöknek. Parancsoljon, államtitkár úr.

Dr. Répássy Róbert kiegészítése

DR. RÉPÁSSY RÓBERT államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm a szót, elnök úr. Az első napirendi ponthoz szeretnék hozzászólni. A T/1609. számú törvényjavaslatról van szó, amelynek a Külügyi Bizottságot érintő rendelkezései azok, amelyek a nemzetközi szerződések kihirdetéséről szóló törvények módosításáról szóló törvénynek és az 1986. évi 14. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a gyermekek jogellenes külföldre vitelének szabályait megállapító egyezmény tekintetében a benyújtott törvényjavaslat pótolja az egyezményhez utóbb csatlakozott államok kapcsán a hatálybalépéshez szükséges elfogadó nyilatkozatoknak a kihirdető törvénybe foglalását, továbbá tartalmazza az úgynevezett bizonyításfelvételi egyezményhez újonnan csatlakozott Georgia, Málta, Nicaragua és Vietnám csatlakozásának az elfogadását is.

Hozzászólások és határozathozatalok

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Bizottság! A házszabály 102. § (6) bekezdése alapján elsőként a részletes vita lefolytatására vonatkozó szándékunkról kell nyilatkoznunk. Elnöki jogkörben a részletes vita lefolytatására teszek javaslatot.

Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e valaki hozzászólni. *(Nincs ilyen jelzés.)* Amennyiben nem, felteszem szavazásra: ki támogatja a részletes vita lefolytatását? *(Szavazás.)* Egyhangú, köszönöm szépen.

Megnyitom a részletes vita első szakaszát, amely a törvényjavaslatnak a határozati házszabály 44. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban meghatározott szempontok szerinti vizsgálatából áll. Kérdezem államtitkár urat, hogy álláspontjuk szerint az előterjesztés megfelel-e a házszabály 44. § (1) bekezdésében foglalt követelményeknek.

DR. RÉPÁSSY RÓBERT államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Igen, elnök úr, az előterjesztő szerint megfelel a határozati házszabály rendelkezéseinek az előterjesztés.

ELNÖK: Van-e ellenvélemény? *(Nincs ilyen jelzés.)* Hozzászólási szándék? *(Nincs ilyen jelzés.)* Amennyiben nincsen, felteszem szavazásra: ki támogatja? *(Szavazás.)* Egyhangú, köszönöm szépen, a vita első szakaszát lezárom.

A vita második szakasza következik. Felhívom képviselőtársaim figyelmét, hogy a törvényjavaslathoz képviselői módosító javaslat nem került benyújtásra, és a bizottság tagjai sem tettek javaslatot saját módosítási szándék megfogalmazására.

Tájékoztatom önöket arról, hogy a törvényjavaslat tekintetében felmerült módosító javaslat megfogalmazásának a szükségessége, azonban arra nem itt és most, hanem előreláthatólag a törvényalkotási eljárás egy későbbi szakaszában, a TAB-szakaszban kerülhet majd sor. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy van-e valakinek ezzel kapcsolatban kérdése, észrevétele. *(Nincs ilyen jelzés.)* Államtitkár úr? *(Dr. Répássy Róbert nemet int.)* Nincs. Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Vadai Ágnes képviselő asszony!

DR. VADAI ÁGNES (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Két dolgot szeretnék jelezni a bizottság számára, miközben nyilván ez egy rendkívül fontos aktus a gyermekek védelme kapcsán, és nyilván támogatjuk, hogy egyrészt jó lenne, ha a bizottság foglalkozna a T/637. és T/638. számú törvényjavaslatokkal is, amelyek Finnország és Svédország NATO-csatlakozásának ratifikálását tűzik napirendre. Én nem látom annak akadályát, hogy ezzel a kérdéssel a bizottság ne foglalkozzon, úgyhogy javasolnám, hogy a jövőben, amikor a napirend összeállítása történik, akkor ilyen nemzetközi jellegű dolgokat is próbáljon a bizottság tárgyalni.

Másrészt pedig érdeklődni szeretnék, hogy a TAB-eljárási szakaszban milyen módosítást kívánnak benyújtani? Ezt csak azért szeretném kérdezni, mert töretlen gyakorlat, hogy bizonyos minisztériumok azt gondolják, hogy a szaktanárságok a Magyar Tudományos Akadémia helyesírás-javító bizottságai, ezért érdeklődni szeretnék, hogy a Külügyi Bizottsághoz kívánnak-e benyújtani helyesírás-javító részleteket, vagy pedig a TAB-hoz? Ezt szeretném megtudni, köszönöm szépen.

ELNÖK: Tisztelt Képviselő Asszony! Szeretném hangsúlyozni, hogy a két jövőbeni NATO-szövetségesünk csatlakozásával kapcsolatban az álláspontunk támogató *(Dr. Vadai Ágnes: Nem támogató...)*, és ennek megfelelően, amikor módosító javaslat fog születni a vita menetében, akkor fogunk foglalkozni a Külügyi Bizottság keretei között a NATO-csatlakozás kérdésével. Amennyiben nem fog módosító javaslat születni, akkor a plenáris vita keretében fogunk csak foglalkozni a NATO-csatlakozás kérdésével a két ország vonatkozásában.

Államtitkár úr, kíván-e válaszolni?

DR. RÉPÁSSY RÓBERT államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Tisztelt Bizottság! Nyilván csak a napirendre vett javaslathoz szeretnék hozzászólni. Én úgy gondolom, hogy az a szándék, ami felmerült módosító indítványként, az inkább valóban a Törvényalkotási Bizottságra tartozna. Ezek szövegpontosító és kodifikációs javaslatok.

Ez úgy működik, konkrétan itt is az történt, hogy az Országgyűlés Hivatala Törvényhozási Igazgatóságának Kodifikációs Főosztálya jelzett bizonyos kodifikációs észrevételeket. Mi ezeket megfontoltuk, és azt gondolom, hogy a Törvényalkotási Bizottságban megfelelően tudjuk korrigálni. Olyan szövegpontosításokról van szó, mint például „Egyezmény” helyett „szerződés”, „továbbá” helyett „és”, és a többi, nem szeretném részletezni önöknek ezt. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, államtitkár úr. Azt hiszem, a részletes vita második szakaszát lezárhatom. Képviselőtársaim, két szavazás vár még ránk. Ki támogatja a részletes vita lezárását? Kérem, kézfelemeléssel jelezzük! *(Szavazás.)* Egyhangú.

Ki támogatja a részletes vitáról szóló jelentés elfogadását? *(Szavazás.)* Ez is egyhangú. Köszönöm szépen, képviselőtársaim. Megköszönöm vendégeinknek a jelenlétet. Szép napot, jó munkát kívánok nekik!

**A Szabadság téri szovjet emlékmű eltávolításáról szóló H/1662. számú határozati javaslat
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)**

Rátérünk a második napirendi pontra, a Szabadság téri szovjet emlékmű eltávolításáról szóló határozati javaslatra, amelyet Lukács László György és Brenner Koloman jobbikos képviselők nyújtottak be. Itt döntenünk kell a képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről. Megadom a szót alelnök úrnak, Brenner Koloman képviselőtársunknak. Parancsoljon!

Dr. Brenner Koloman kiegészítése

DR. BRENNER KOLOMAN (Jobbik) alelnök, előterjesztő: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Bizottsági Tagtársaim! Kérem a támogatásukat egy olyan ügyben, ami a mi véleményünk szerint egy elég régi adóssága már hazánknak, miszerint a Szabadság téren ott áll a szovjet-orosz megszállást jelképező olyan emlékmű, amely egyébiránt már nem egyfajta síremlékként funkcionál, hiszen itt már nincsenek elesett szovjet-orosz katonák, mint az közismert, hanem kizárólag egy olyan szimbolikus emlékmű, amely a mi véleményünk szerint 2022-ben biztosan jobb helyre tud kerülni.

Nemzetközi szerződésben hazánk azt vállalta, mint az közismert, hogy Budapest közigazgatási határain belül legyen egy ilyen, az elesett szovjet-orosz katonákra emlékeztető emlékmű, és ahogy azt az indoklási részben is kifejtettük, mi azért szeretnénk ezt kérni, mert ahogy említettem, egyrészt ez egy régi adóssága az elmúlt 32 évnek, ha szabad így mondani, hogy ez ügyben intézkedés történjen, másrészt szerintem azt is érzékeli mindenki, hogy a jelenlegi nemzetközi helyzetben, a putyini Oroszország agressziója után Ukrajnával szemben ez egy olyan kiállítás, amely a mi véleményünk szerint mindenképpen fontos volna, már csak azért is, hogy - és itt csatlakoznék elnök úrnak egy Facebook-bejegyzéséhez - ismét ki tudjuk-e mondani 1956 jelszavát, hogy: „Ruszkik haza!” Köszönöm a figyelmüket, és szeretném kérni a támogatásukat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm ezt a klasszikusoknak kijáró tiszteletet, alelnök úr részéről megtisztelő. Megadom a szót Nacsa Lőrinc képviselőtársamnak.

Hozzászólások

NACSA LŐRINC (KDNP): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Ebben a bizottságban kevésbé szoktunk politikai vádakkal dobálózni, de visszásnak tartom a Jobbik határozati javaslatát, amikor a Jobbik jelenlegi elnöke 2014-ben Dombasban volt szavazási megfigyelő, és legitimnek minősítette azt a népszavazást, amit a Krímben tartottak 2014-ben, sőt, néhány évvel ezelőtt a NATO-ból való kilépésünket szorgalmazta ugyanez a képviselő úr, aki jelenleg a Jobbik elnöke.

Szerintem érdemes tisztába tenni az álláspontokat, és visszanézni azokat a nyilatkozatokat, amelyek nem 20, nem 30, nem 40 évvel ezelőtt, hanem 1, 2, 3, 4, 5 évvel ezelőtt történtek. Ennek fényében kell értelmezni ezeket a javaslatokat, én is azt gondolom.

Én azt sajnáltam, hogy amikor az előző országgyűlési ciklus legvégén elfogadtuk azt az állásfoglalást, amely elítéli az orosz agressziót és kiáll Ukrajna területi integritása és szuverenitása mellett, akkor például nem tudtuk azt egyhangúlag elfogadni. A

balliberális oldalon voltak olyan emberek, például Tordai Bence, akik nem támogatták ezt a kezdeményezést. Szerintem sokkal fontosabb, hogy közösen tudjuk elítélni például az orosz agressziót, és a magyar nemzeti minimum például legyen az, hogy egy párt elnöke ne mondja azt, hogy a NATO-ból való kilépésünket szorgalmazza. Ezt tartom a legfontosabbnak. Köszönöm.

ELNÖK: Tompos képviselő úr!

TOMPOS MÁRTON KRISTÓF (Momentum): Köszönöm, elnök úr. Én az aktuális szempontokat figyelembe véve, tehát nem a 8 évvel ezelőtti dolgokat felhozva, kifejezetten szerencsésnek tartottam volna, hogyha alternatív javaslat is szerepel ebben, hogy akkor mi kerüljön a helyére egyrészt; másrészt, hogyha kiemelné ez a határozati javaslat, vagy ez a kezdeményezés azt, hogy bármilyen szörnyűségeket is követtek el a szovjet katonák, illetve, hogy mi történt Magyarország szovjet megszállása alatt - mégiscsak egy náci, vagy legalábbis egy nyilaskeresztes rendszer alól szabadították fel az országot -, ennek fényében én úgy gondolom, az teljesen jó megoldás, hogy egy méltó helyre kerüljön ez az emlékmű, de a Szabadság tér mindenképpen igényel valami olyat, ami minimum szembeállítja ezzel a történelemhamisító szoboregyüttessel a tér jelentőségét, ami az Október 6. utcai részen található. Tehát én úgy gondolom, hogy egy Magyarország függetlenségéről, szabadságáról és egyéb dologról szóló szobor kifejezetten elférne ott, és ennek fényében így tudom támogatni ezt a határozati javaslatot. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Vadai képviselő asszony!

DR. VADAI ÁGNES (DK): Köszönöm a szót. Képviselőtársaim mindannyian tisztában vannak azzal, hogy az Oroszországgal kötött hadisírgondozásról szóló államközi egyezmény alapján áll ez az emlékmű ott, amiről azt gondolom, hogy a kormány kezében van ezzel kapcsolatosan a döntés. Tehát óva inteném magunkat attól, még akkor is, hogyha itt 135 bátor képviselő ül az Országgyűlésben, hogy veszélyhelyzet idején, amikor amúgy is a Karmelitában döntenek minden kérdésről, a kormányt mentesítsük az ő feladatától. Tehát a kormány dolga jelen pillanatban az, hogy ezzel az államközi egyezménnyel kapcsolatban megfogalmazza a változtatási igényt. Ha van ilyen változtatási igény, akkor ez történjen meg.

Azt gondolom, hogy erre fel lehet szólítani őket mindenféle módon, de a legegyszerűbb, hogyha megkérjük elnök urat, hogy beszéljen Orbán Viktor miniszterelnökkel, hogy járjon el ebben a kérdésben, és vegye fel a kapcsolatot az illetékesekkel.

És ha már itt tartunk, Tompos képviselő úr említette a Szabadság téri német megszállás áldozatainak emlékművét, aminek még a neve is hazug nyilvánvalóan, szóval azzal az emlékművel is, vagy azzal a valamivel is érdemes lesz egyszer foglalkozni, lehetőség szerint minél hamarabb. Azzal nem kell ennyire finoman bánni, mert annak a védelmét semmilyen nemzetközi szerződés nem rögzíti, azt egész egyszerűen el kell onnan takarítani a Szabadság térről, azt gondolom, ez a legkevesebb. Azzal kapcsolatosan egyébként a hazai szervezetek világos álláspontot képviseltek.

Tehát ami a határozati javaslatot illeti, én azt gondolom, hogy az Országgyűlés ne vegyen magára olyan feladatot, amit a kormánynak kell elvégeznie. A kormánynak az elmúlt években számtalan alkalommal lett volna lehetősége ezzel kapcsolatosan lépnie, úgyhogy én azt gondolom, hogy tegye meg a kormány. Oly sok ügyben képes a kormány, a kormány egyes képviselői vagy éppen a miniszterelnök egymaga dönteni, hogy szerintem legyen ebben is elég bátor, hogy döntsön egyedül. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Zsigmond Barna!

DR. ZSIGMOND BARNA PÁL (Fidesz), a bizottság alelnöke: Csak nagyon röviden. Vissza szeretném utasítani Vadai képviselő asszony kioktatását, személyeskedését. Arra kérném, hogy tartsa meg magának a véleményét, és ne személyeskedjen itt. *(Dr. Vadai Ágnes: Nem tartom!)* Akkor viszont kikérem magamnak *(Dr. Vadai Ágnes: Kérje!)*, hogy ilyen megjegyzéseket tegyen. Mi majd tudni fogjuk, hogy hogyan szavazzunk ebben a kérdésben. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Tessék!

NACSA LŐRINC (KDNP): Arra az abszolút nem konzekvens ellenzéki magatartásra szeretném felhívni a figyelmet, tisztelt képviselő hölgyek és urak, hogy az elmúlt fél évben önöktől mást sem hallottunk, mint hogy ne tárgyaljon a kormány Oroszországgal, Szijjártó Péter miért találkozik Lavrov külügyminiszterrel például az energiabiztonságunk és az energiaellátásunk miatt, majd most arra akarják felszólítani a kormányt, hogy tárgyaljon az Orosz Föderációval. Tehát döntsék el, hogy néha az a politikai érdekük, hogy ne tárgyaljon a kormány, és ezt hangoztatják, és akkor ez van a zászlajukra tűzve, néha meg arra kérik a kormányt, hogy tárgyaljon. Erre az érdekességre akartam felhívni a figyelmet, hogy érdemes kialakítani egy fix álláspontot, és aztán ahhoz ragaszkodni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Tisztelt Képviselő Asszony! Hozzám is intézett egy felszólítást, hogy egyeztessek, mintsem hogy itt mindenféle parlamenti határozatokat meg állásfoglalásokat fogadunk el.

Már az előbbieken utaltam arra, hogy ez egy parlament, ahol vannak eljárási szabályok és vannak működési mechanizmusok, tehát azt gondolom, hogy ezt nem tudjuk megspórolni, hogyha a Külügyi Bizottság elnöke beszél a miniszterelnökkel. Nyilvánvalóan a parlamenti állásfoglalásoknak megvan a maga helye, funkciója, tehát azt hiszem, hogy ez egy tartalmi vitára mindenféleképpen érdemes javaslat, amit itt alelnök úr előterjesztett. Ő a kormány számára kíván egy feladatot szabni, ez a parlament feladata, tehát azt hiszem, hogy nem ez a probléma a kezdeményezéssel.

Érdekes módon úgy látom, hogy valamilyen indokot próbált keresni arra, hogy ne támogassa az ellenzéki kollégáját, de találjon valami mást a képviselő asszony, mert az, hogy én beszéljek a miniszterelnök úrral, ez nem jó érv erre, amit most itt kitalált. Más irányba próbáljon meg tájékozódni! A demokráciának vannak ilyen szabályai, hogy ha a parlament valamit elfogad, akkor azt a kormánynak komolyan kell vennie, meg kell fontolnia.

Ami még a tartalmi részét illeti ennek a javaslatnak, képviselő úr, alelnök úr, azt gondolom, hogy nem vitatkozunk abban, hogy ha a téren, időn kívül lennénk, akkor jó lenne, ha már nem lenne ott a Szabadság téren ez az emlékmű. Nagyon kevés ember van, aki arra az emlékműre úgy tekint, hogy ez a legjobb helyen lévő és legjobb emlékmű. Azt hiszem, kevesen vannak ma Magyarországon, akik így gondolkodnak.

Ugyanakkor viszont tisztában kell lennünk azzal, hogy nem téren és időn kívül zajlik a politika, a külpolitika sem, hanem nekünk is vannak halottaink Oroszországban, és vannak voronyezsi sírok is, amelyeknek a felállításáért a magyar hadisírgondozó társadalom nagyon sok erőfeszítést tett. Óriási diplomáciai eredmény volt, hogy ezeket a hadisírokat létre lehetett hozni, és elmehet annak a több százezer magyarnak a hozzátartozója, akik a doni harcokban veszítették el az életüket, egy

sírhoz, és leróhatják a kegyeletüket. Ez az eredménye a kétoldalú diplomáciai kapcsolatoknak. Nem függetleníthető a voronyezsi sír attól, hogy itt a Szabadság téren áll ez az emlékmű, bármit is gondoljunk erről az emlékműről.

Ezért sajnós nem áll módunkban ezt a javaslatot támogatni, ugyanakkor megértjük azt az indulatot, megértjük azt a szándékot, ami e mögött húzódik, de a kormányzati felelősségünk tudatában nincsen lehetőségünk ezt a javaslatot támogatni, különösen a jelen körülmények között. Ezt szerettem volna röviden elmondani, és szeretném, hogyha a vita személyeskedő részét pedig végre le tudnánk zárni. Vadai képviselő asszony!

DR. VADAI ÁGNES (DK): Köszönöm szépen, elnök úr. Akkor majd én beszélek Orbán Viktorral, hogyha önöknek nincs erre érkezésük, hogy a miniszterelnökkel megvitassák a kormányzati feladatokat. Ez az egyik, amit szerettem volna jelezni.

Elnök úrnak jelezni szeretném, hogy sem az ellenzéken belül, sem a Demokratikus Koalícióban nem úgy működnek a dolgok, ahogy a Fideszben, de nyilván az elnök úr ezzel tisztában van, még egyszer szeretném mondani, mármint ami a szavazást illeti, tehát nálunk nem gombnyomogatás folyik és emelgetés mindenre. Az elmúlt 20 évben azért megtapasztaltam, hogy ez hogyan működik a Fidesz-KDNP-nél, néha azért van tévedés.

Nacsa képviselő úrnak szeretném mondani, hogy nyilván ön is tisztában van azzal, hogy egy államközi szerződés módosítása hogyan történik: azt nyilván az Országgyűlés nem tudja megtenni, azt csak a kormány tudja megtenni.

Az elmúlt sok-sok évben, ahogy elnök úr mondta, őt is sok-sok éve zavarja ez az emlékmű, lett volna arra lehetőség, hogy ezt a szerződést módosítsák. (*Nacsa Lőrinc: Önöknek is...*) Az az igazság, hogy 2018-ban a magyar-országi katonai hadisírokkal foglalkozó bizottság kiválóan ítélte a két fél közötti munkát. Ha jól emlékszem, Holló tábornok úr volt ennek a bizottságnak a vezetője, tehát bármikor lett volna alkalom arra kormányzati szinten, hogy ha ez nem kiváló, nem megfelelő, akkor ezt módosítsák.

Úgyhogy én mégiscsak azt javaslom őszintén, ha kell, akkor kérem a kormánypártok képviselőit - nyilván erre megvan önöknek a módja -, hogy beszéljenek a kormány tagjaival, hogy ebben a kérdésben akkor valamilyen kormányzati állásfoglalásra van szükség. Látható, hogy a kormánypártok ezt nem fogják támogatni, ez világosan kiderült Németh Zsolt elnök úr álláspontjából, ezért, hogyha ebben bárki bármilyen változtatást szeretne, ott a kormány tud illetékes lenni, annak ellenére, hogy elnök úr kifejezte, hogy ez problémás; nyilván hasonlóan problémás, gondolom, a megszállás emlékműnek nevezett, nem is tudom, micsoda, borzalom, ami ott van a Szabadság téren, de azt például nem köti nemzetközi egyezmény.

Úgyhogy én mégiscsak azt javaslom, hogy az Országgyűlés előtt a kormányzat legyen az, amelyik ezzel a kérdéssel foglalkozik. Egyáltalán van-e szándék a kormány részéről arra, hogy a magyar hadisírgondozással foglalkozó nemzetközi megállapodás, államközi egyezmény módosításra kerüljön? Mert addig értelmetlen erről a kérdéstről beszélni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: És akkor végül visszaadom a szót az előterjesztőnek, Brenner Koloman alelnök úr!

Dr. Brenner Koloman reflexiója

DR. BRENNER KOLOMAN (Jobbik), a bizottság alelnöke, előterjesztő: Köszönöm a szót, tisztelt elnök úr, és a határozati javaslatunk szakmai tartalmára vonatkozó elemzését is.

Egyrészt nagyon örülök, hogy abban konszenzus van közöttünk, a kormánypártok és a Jobbik mint felelős konzervatív párt között, hogy ez az emlékmű 32 éve sokunkat zavar ott a Szabadság téren. Ezt én nagyon köszönöm elnök úrnak is, illetve azt a fajta konszenzust, amit ebben a kérdésben ezek szerint sikerült a határozati javaslatunkban már elérni. *(Dr. Vadai Ágnes távozik a bizottság üléséről.)*

Azt én is úgy látom - és itt reagálnék Vadai képviselőtársam felvetéseire -, hogy ez szerepel ebben a határozati javaslatban, hogy felkérjük a kormányt, hogy ez ügyben intézkedjen, tehát én ezt a „melyik volt előbb: a tyúk vagy a tojás?” esetének tartom. Énszerintem pontosan ez a célja a mi határozati javaslatunknak, hogy erről a kérdéstről egy tartalmi vita, szakpolitikai vita kezdődjön el, és ezért is kérném a tárgysorozatba vételét a határozati javaslatunknak, mert ott akkor ki lehetne fejteni azt is, és itt reagálnék Tompos képviselőtársam felvetésére is, hogy nyilvánvalóan a mi határozati javaslatunk arról szól ebben a konszenzusos kérdésben, hogy rossz helyen van a Szabadság téren ez az emlékmű, és történjen előrelépés. Hogy annak a helyére mit kell építeni, a német megszállási emlékmű kérdését ez a határozati javaslat nem érinti, és én rossznak is tartanám, hogyha ezekről mi beszélünk, hiszen ebben a körben ez nem a mi feladatunk szerintem.

Meg lehet természetesen fogalmazni javaslatokat annak kapcsán, hogy esetleg mi kerüljön a helyére a Szabadság téren, én ezzel egyetértek, de én azt a fajta politikai árukapcsolást nagyon szerencsétlennek tartanám, hogyha más emlékművekkel összekötnék ezt a kérdést. Mindezen érvek fényében szeretném tisztelettel kérni a bizottságot a tárgysorozatba vételre. Köszönöm szépen.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Kérdezem a tisztelt bizottságot, ki az, aki támogatja a H/1662. számú határozati javaslat tárgysorozatba vételét. Aki igen, azt kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 2 igen szavazat. Aki nem? *(Szavazás.)* 8 nem. Aki tartózkodik? *(Szavazás.)* 1 tartózkodással a bizottság nem vette tárgysorozatba az indítványt.

Állásfoglalás a munkácsi Turul-szobor eltávolításáról (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 15. § (4) bekezdése alapján)

Tisztelt Bizottság! Harmadik napirendi pontunk: állásfoglalás a munkácsi Turul-szobor eltávolításáról. Kérem, hívjuk be az előterjesztéshez meghívott vendégeinket, hiszen az előterjesztő a Külügyi Bizottság elnöke. *(Megtörténik.)*

Tisztelt Bizottság! Kedves Vendégeink! Nagy tisztelettel szeretném köszönteni Brenzovics Lászlót, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség elnökét, illetőleg Sztáray Péter államtitkár urat a Külgazdasági és Külügyminisztérium részéről. Az állásfoglalás tervezetét megküldtem a képviselőtársaknak. *(Dr. Vadai Ágnes visszaérkezik a bizottság ülésére.)*

Az állásfoglalás megküldött szövegéhez képest két kiegészítő módosító javaslatot szeretnék még tenni, képviselőtársaim előtt ott van a papíron. Az első bekezdés végén javasolnám azt, hogy „a magyar-ukrán kapcsolatok megmérgezésére irányuló barbár akció” elé tegyük be azt, hogy: „értelmetlen és barbár akció”, illetőleg egy olyan kiegészítő mondatot javaslok a bekezdés végére, hogy: „Felhívjuk az Ukrán Kormányt, hogy határolódjon el ettől az akciótól.”. Tehát ez lenne az egyik kiegészítemem.

A másik pedig az utolsó, harmadik bekezdés kapcsán a következő: „A lépés nem fér össze az EU-tagjelölt országokkal szemben támasztott jogállamisági és

demokratikus követelményekkel, melyek tiszteletben tartására Ukrajna a csatlakozási folyamat megkezdésekor is kötelezettséget vállalt.”.

Azért tartottam ezt fontosnak elmondani, mert ezt az indítványt én terjesztem a bizottság elé, viszont mielőtt megkezdjük a szövegről való vitát, szeretném, hogyha meghallgathatnánk először is a leginkább érintetteket, a Külügyminisztériumot, illetőleg a KMKSZ elnökét, és ezt követően fogom majd megadni a szót képviselőtársaimnak hozzászólásra, akár ha valaki a szöveghez közvetlenül kapcsolódó módon, vagy általában kíván megnyilvánulni.

Azt hiszem, nem kíván különösebb indoklást az én részemről, hogy miért most, miért ez szerepel ebben az állásfoglalás-tervezetben. Úgy gondolom, hogy eléggé széles körű konszenzus övezi ezt a kérdést. Ott állunk Ukrajna mellett ebben a helyzetben, amikor agresszió áldozata lett, ezt ki is nyilvánítja a harmadik bekezdés. Számtalan eszközzel segítjük Ukrajnát ebben a történelmileg válságos, nehéz helyzetében. Ma délelőtt egyébként találkoztam az ukrán ügyvivővel, akivel áttekintettük a segítségnyújtás szerteágazó módozatait is, ugyanakkor egy rendkívül kétségbeejtő lépés ennek a munkácsi Turul-szobornak az eltávolítása, ami a kárpátaljai magyarságot immáron szimbolikusan is lehetetlen helyzetbe taszítja. Ez újra rávilágítja a figyelmet azokra a folyamatos jogsértésekre, amikkel a kárpátaljai magyarok mindennapjai telnek, beleértve egyébként a KMKSZ vezetőit, magát az elnök urat is, aki most nem jó kedvűből tudott ilyen könnyen bejönni a Külügyi Bizottság meghívására a bizottság ülésére. Gondolom, ezzel mindenki tisztában van a jelenlévők közül. Tehát először megadnám a szót államtitkár úrnak, utána pedig elnök úrnak és aztán képviselőtársaimnak. Államtitkár úr!

Sztáray Péter András kiegészítése

SZTÁRAY PÉTER ANDRÁS államtitkár (Külgazdasági és Külügyminisztérium): Elnök Úr! Köszönöm szépen a meghívást, és tisztelettel köszöntöm a bizottság vezetőségét és tagjait. Nem egy vidám alkalomból gyűltünk össze.

Amióta elkezdődött a háború Ukrajnában, azóta látjuk azt, hogy Magyarország ugyan minden segítséget megad Ukrajnának, amit képességei szerint meg tud adni ebben a helyzetben, viszont vannak olyan lépések, és ide tartozik a Turul-szoborral kapcsolatos elég barbár fellépés is, amelyek számunkra elfogadhatatlanok. Tehát a háborús helyzet nem szolgáltat alapot ahhoz, hogy a nemzeti kisebbséggel szemben ilyen alaptalan és provokatív cselekményekre kerüljön sor.

Mi a jószomszédi kapcsolatok szellemében próbálunk fellépni, és úgy látjuk, hogy a soknemzetiségű Kárpátalja esetében egy ilyen előre nem várt és nagyon hirtelen végrehajtott, a kisebbség akarásával szembemenő cselekmény nem fogja javítani, sőt, rontani fogja a helyi hangulatot, feszültséget gerjeszthet az egyes, egyébként békében egymás mellett élő népcsoportok tagjai és közösségei között, tehát minden szempontból egy durva és provokatív lépésnek tartjuk, ezért a Külügyi Bizottság előtt álló állásfoglalás-tervezetet, nyilatkozattervezetet azt gondolom, hogy mindenképpen pozitívan fogadjuk, hiszen összhangban van a magyar kormánynak az álláspontjával: egyrészt elítéli az ilyen cselekményeket, másrészt hozzáteszi azt is, hogy Magyarország kiáll Ukrajna szuverenitása, területi integritása mellet, és elítéli az orosz agressziót, tehát egyensúlyban van a szöveg.

És különösen azzal, hogy pár hónappal ezelőtt Magyarország támogatta Ukrajnának az EU-tagságra való tagjelölti státuszát, azt gondolom, így még szembeötlőbb ez a lépés, hogy mennyire nincs összhangban azzal a támogatással, amit adtunk nekik. Ezért berendeltük az ukrán ügyvivőt a Külgazdasági és Külügyminisztériumba, és arra kértük, hogy határolódjanak el ettől a cselekménytől, amelynek egyes vonatkozásai, úgy tűnik, hogy nem is feltétlenül a központi ukrán

kormányzat lépéseiből következnek, legalábbis nem közvetlenül, hanem különböző helyi politikai megfontolásokból adódnak. Sajnos ilyen jellegű központi kormányzati elhatárolódásra eddig nem került sor ukrán részről, úgyhogy ezt továbbra is várjuk, és bízunk benne, hogy például a mai nyilatkozat is hozzájárulhat ahhoz, hogy a kijevi ukrán kormányzatot meggyőzze arról, hogy az lenne a helyes, hogyha valóban elhatárolódnának, és ezzel hozzájárulnának ahhoz, hogy az azelőtti helyzet visszaálljon ennek az elfogadhatatlan fejleménynek a kapcsán.

Úgyhogy röviden ennyi. Ha több részletre van szükség, nyilván bele tudunk abba is menni, de a bizottság munkáját segítő, én csak ilyen röviden szólnék hozzá. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, államtitkár úr. Elnök úr!

Brenzovics László kiegészítése

BRENZOVIK LÁSZLÓ elnök (Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség): Köszönöm szépen. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Akkor néhány szóban szeretném ismertetni a Turul eltávolításának a körülményeit.

Azt hiszem, a Munkácsi várban elhelyezett Turul-madár nagyon hűen példázza a kárpátaljai magyarság sorsát az elmúlt évszázadban, hiszen 1896-ban állították fel a Millennium alkalmából a Munkácsi vár fokán. 1924-ben a csehek levették a Turul-madarat és a vár udvarán helyezték el. A visszacsatoláskor visszakerült a helyére, majd pedig 1945-ben a szovjetek levették, és a Turulból vörös csillagokat öntöttek.

2008-ban magánkezdemenyezésre, a munkácsi származású Pákh-család kezdeményezésére került elkészítésre újra a szobor pontos mása - a szobor egyébként a Pákh-család tulajdonában is van -, majd pedig 2008-ban került elhelyezésre a Munkácsi vár fokán. Ez egy hatalmas, több tonnás alkotás, amit helikopterrel helyeztek el a helyére, és az akkori város vezetősége is részt vett ennek a szobornak a felavatási ünnepségén. Sokáig nem is volt vele semmifajta gond.

Majd pedig 2019-ben akkor még a Munkácsi Városi Tanács fogadott el határozatot, hogy el fognak helyezni egy ukrán címet a várban. Az nem volt leírva ebben a határozatban, hogy ezt pontosan a Turul helyére fogják helyezni. Majd pedig, ahogy az általánosan ismert esemény megtörtént, az, hogy a munkácsi kistérségi tanács végrehajtó bizottsága, egyébként véleményem szerint törvénytelenül, váratlanul hozott egy határozatot arról, hogy a Turul-szobrot leveszik, és ez barbár módon történt, hiszen nem leemelték, hanem a lábait elvágták és ledöntötték, azért, mert az úgy volt odahelyezve, talán akik odahelyezték, arra számítottak, hogy lehet olyan akció, amikor le akarják venni, hogy a csavarokat levágták, tehát nem lehetett onnan felemelni.

Ahogy itt államtitkár úr is elmondta ezzel kapcsolatban, ez helyi kezdeményezés volt, amelynek megvan a saját politikai háttere. Van egy helyi vita a kistérségi tanácsban, ahol a Baloga család által fémjelzett pártnak - Andrij Baloga Csapatának hívják ezt a pártot - nincs többsége a kistérségi tanácsban. Ők azt akarták, hogy a KMKSZ frakciója szavazza meg azt, hogy az ellenzéki párt, amely betiltásra került Ukrajnában, képviselőit fesszák meg a mandátumuktól. Ez törvénytelen, a mi frakciónk ezt nem szavazta meg, és ezek után az események után váratlanul és hirtelen történt meg a Turul-szobor eltávolítása, majd pedig az ukrán címer elhelyezése azon az alapzaton, amelyen korábban a Turul volt. Tehát az alapzaton nem változtatták meg.

A későbbiekben a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség az ügyészséghez fordult, hogy vizsgálja ki ezt az esetet. Az ügyészség nyomozása folyik, valószínűleg valamit meg fognak állapítani arra nézve is, hogy rendelkezett-e a szobor megfelelő engedélyekkel. És ahogy államtitkár úr már elmondta, az ukrán hivatalos szervek ettől máig nem határolódtak el. Ugyanakkor volt egy tárgyalás a KMKSZ delegációja és a

megye kormányzója között, ahova lejött az elnöki adminisztrációnak a képviselője is, ahol mind a ketten azt mondták, hogy nekik ehhez nincs közük, ez helyi akció volt, amit mutat az is, hogy sem az ukrán állam, sem pedig a megye vezetése az ukrán címer elhelyezése kapcsán rendezett ünnepségen nem vettek részt. Ugyanakkor teljesen nyilvánvaló az, hogy ezt a címert levenni onnan nem fogják, Pákh Imre perelni fog ebben a kérdésben, illetve várjuk az ügyészség válaszát.

Ugyanakkor ez az akció tulajdonképpen csak egy része annak az akciónak, és rámutat arra a nehéz helyzetre, amiben a kárpátaljai magyarság van. Sajnos a háború a helyzetünket nemcsak amiatt súlyosbította, hogy a fiatalok bevonulnak és több halálos áldozat is van a magyarok között, illetve óriási mértékű gazdasági válság van, vagy pedig az, hogy a férfiak nem hagyhatják el az ország területét, hanem még nemzetiségi alapon is folyik a megkülönböztetés. Az ukrán központi média a magyarelles támadásokkal nem hagyott fel. A képviselőinket az ukrán-magyar határon folyamatosan zaklatják, amikor átlépik a határt. Több magyar politikus, közéleti szereplő az országból ki van tiltva, és ez a tiltás máig sem került feloldásra.

Illetve a holnapi nap folyamán pedig váratlanul egy nagy ellenőrzés érkezik a Kárpátaljai Magyar Főiskolára, amelynek a célja tudható, hogy továbbra is vegzálják ezt a fontos oktatási intézményt, amely rendkívül nagy szerepet játszott a menekülteknek az elhelyezésében is például.

A következő év szeptember 1-jétől pedig életbe lép az ukrán oktatási törvény, amely éppen lehetetlenné teszi majd középfokú szinten a magyar nyelven történő oktatást. Úgyhogy köszönöm azt, hogy ezt a kérdést napirendre tűzték. A kárpátaljai magyarság az ukrán-magyar jó kapcsolatokban érdekelt, azonban annak ellenére, hogy lojális állampolgárai vagyunk Ukrajnának, továbbra is kiállunk a jogaink mellett. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Brenner Koloman, Tilki Attila, majd Vadai képviselő asszony. Brenner Koloman alelnök úr!

Hozzászólások

DR. BRENNER KOLOMAN (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Nagy tisztelettel köszöntöm én is államtitkár urat és elnök urat, akihez régi jó személyes barátság is fűz, és úgy is, mint a kárpátaljai magyarság és az ott élő nemzetiségek kapcsán, ha szabad így mondani, a magyar átlagos politikushoz képest talán sokkal jobban elkötelezett támogatója, szeretném ezt a határozati javaslatot a Jobbik támogatásáról biztosítani.

Ugyanilyen szellemben egyébként a Jobbik azonnal kiadott egy közleményt, amikor ez a sajnálatos esemény megtörtént, és Schwarcz-Kiefer Patrik, az Európai Unió Régiók Bizottságának jobbikos tagja pedig, aki Munkács város polgármesterével együtt ül a Régiók Bizottságában, aznap levélben fordult a munkácsi polgármesterhez pontosan ennek szellemében, miszerint a mi véleményünk szerint ez egy olyan felháborító lépés, amely alapvetően negatívan befolyásolja mind a magyar-ukrán kapcsolatokat, mind pedig a kárpátaljai magyarság helyzetét. Ezért én a magam nevében szolidaritásomról szeretném biztosítani mindahányukat, akiket akár személyesen is ismerek ott Kárpátalján, és nagyon fontos olyan javaslatnak tartom ezt a tervezetet, amely remélem, el fog jutni oda a hatásában, hogy végre az ukrán állami szervek is megszólalnak ebben a kérdésben. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Tilki képviselő úr!

DR. TILKI ATTILA (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Elgondolkodtam egy kicsit. Én meg szeretném köszönni államtitkár úrnak azt, hogy a háború első időszakában személyesen is találkoztunk több helyen, külföldi delegációkat kísért, segítségpontokat és regisztrációs pontokat is bemutatott. Nyilván ez azért fontos most, mert egy olyan választókerület országgyűlési képviselője vagyok, amelyik közvetlenül, 24 településen közvetlenül határos Kárpátaljával, és Ukrajna felől, Kárpátalja felől minden határátkelőhely az én választókerületemben van. Természetesen sok kárpátaljai származású is él a térségemben, és különösen elkeseredettek a döntés után.

Ez tényleg egy olyan magyar ügy, ami sokkal több, mint egy szobor ügye, és ezért én is kifejezetten fontosnak tartom, hogy a Külügyi Bizottságban a lehetőségeinkhez mérten - és ha lehetőségünk van rá, nemzetközi szervezetek felé fordulva is - tegyük meg a megfelelő lépéseket. Én ennyit szerettem volna mondani.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tompos képviselő úr!

TOMPOS MÁRTON KRISTÓF (Momentum): Köszönöm, elnök úr. Csatlakozva Brenner alelnök úrhoz, a Momentum is támogatja ezt a javaslatot, ezt az állásfoglalást.

Mi is egyeztettünk az ügyvivővel, mi is az anyagi segítségünket ajánlottuk fel ennek a helyzetnek a rendezésére. Én is szeretnék egyetlen kiegészítést tenni ehhez a szöveghez. A kiegészítésnek a háttere pedig az, hogy tisztában vagyunk azzal, hogy milyen barbár módon szedték le ezt a szobrot. Ha jól tudom, Phák Imre nyilatkozta azt, hogy kettéfűrészelték, lehajították a várárokba, tehát hogy az egész vállalhatatlan. Ez magántulajdon volt, a talapzat szintén, és ha jól tudom, akkor a vármúzeum igazgatója azt mondta, hogy múzeumban fogják ezt kiállítani, ami számomra kérdéses, hogy ha először kettéfűrészelnek valamit, akkor utána hogyan akarom kiállítani múzeumban.

Amit ennek kapcsán szerintem érdemes még tudni, és azt hiszem, erre államtitkár úr és elnök úr is felhívta a figyelmet, hogy ez a Baloga-klán és a végrehajtó bizottság akciója. A munkácsi képviselő-testület 18 tagja tiltakozott ez ellen. Emellett pedig, ha jól tudom, Kárpátalja kormányzója is jelezte, hogy lehet máshogy is harcolni a nemzeti jelképekért a fronton, tehát én úgy gondolom, hogy itt az ukrán államon belül is van egy törés, és bár a szöveg helyesen kitér arra, hogy akkor tessék szépen egy központi állásfoglalást is kiadni arra, hogy ez vállalhatatlan, ugyanakkor én azt szeretném kérni, hogy a jelenlegi utolsó mondatban, tehát abban, hogy: „...átérzi az Oroszország által indított katonai agresszió okozta szenvedés fájdalmát,”, tegyük hozzá azt a félmondatot, hogy: „továbbá figyelembe veszi, hogy a mostani szoboreltávolítás egy nacionalista kisebbség provokációja, de hangsúlyozza...”, és így tovább. Én úgy gondolom, hogy ez azt a minimális árnyalást beleviszi abba a szövegbe, amit a munkácsi képviselő-testület tagjainak tiltakozása, Kárpátalja kormányzójának nyilatkozata az ukrán állam részéről gyakorolt. Úgyhogy én úgy gondolom, hogy ez...

ELNÖK: Még egyszer hallhatnánk a módosító javaslatot?

TOMPOS MÁRTON KRISTÓF (Momentum): Hogyne! „...szenvedés fájdalmát, továbbá figyelembe veszi, hogy a mostani szoboreltávolítás egy nacionalista kisebbség provokációja...”, és akkor inenntől: „de hangsúlyozza, hogy...” Ezt szeretném javasolni a szövegkiegészítés kapcsán, és ehhez kérem a támogatásukat. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. További hozzászólóként jelentkezett Zsigmond Barna képviselő úr.

DR. ZSIGMOND BARNA PÁL (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen, elnök úr. Én szeretném megköszönni Brenzovics elnök úrnak a beszámolót. Erőt, kitartást kívánok, és ebben a nehéz helyzetben ott van a kárpátaljai magyarság mögött az egész magyar nemzet. Ebben valóban nemzeti konszenzus van, és ezt öröm látni és hallani.

Én is szembesültem azzal, hogy ez a szobor több mint szobor, ahogy Tilki Attila képviselőtársam fogalmazott. Én találkoztam húsz kárpátaljai fiatallal ebben a nehéz helyzetben, pont a szobor ledöntése után, és láthatóan mindenkit megrázott, megdöbbentett ez az esemény az amúgy is nagyon nehéz körülmények közepette, tehát sokan ott vannak a fronton, több barátjuk meg is halt, de ez a szoborügy mégis egy hihetetlen történet volt számukra.

Erős a szimbolikája, tehát valóban meghatározó kérdéstről van szó, és valószínűleg akik elkövették ezt a cselekedetet, tudták, hogy ezzel a kárpátaljai magyarság hitét, jövőbe vetett hitét is megroppantják. Az emberek mégiscsak reménykednek abban, hogy vége lesz ennek a borzalomnak.

Ebben a helyzetben én azért kételkedem abban, hogy pontosan ki is követte el, meg hogy is követte el ezt, szerintem ezt nagyon nehéz innen látni, amire Tompos képviselő úr utalt, hogy itt most kisebbségről vagy melyik frakcióról van szó, hiszen pontos ismerettel szerintem nem rendelkezünk arra vonatkozóan, hogy hogyan is áll fel a jelenlegi ukrán állam, kinek pontosan milyen hatalma van.

Az viszont egyértelmű, hogy van egy központi hatalom, amelyik ebben a kérdésben elnézést kérhet és intézkedést foganatosíthat, tehát erről szól szerintem az általunk kezdeményezett állásfoglalás, hogy az ukrán kormány nyilvánítson ebben véleményt, különös tekintettel arra, hogy az elmúlt időszakban mind az Európai Unió vonatkozásában, amire utalt államtitkár úr, mind az Európa Tanács vonatkozásában - elnök úrral, alelnök úrral, képviselőtársaimmal ott voltunk - több alkalommal is a támogatásunkról biztosítottuk az ukrán barátainkat, nem beszélve arról a humanitárius akcióról, amire utaltak itt többen is, és ami folyamatban van.

Tehát ebben a helyzetben, azt gondolom, hogy az ukrán kormány, állam részéről elvárható az, hogy véleményt nyilvánítson ebben a kérdésben, és határolódjon el ettől az akciótól, még akkor is, mondom, ha a pontos területi-hatalmi felosztást nehezen lehet innen látni. Én azt gondolom, hogy háború esetén - egy decentralizált államról van szó, rendkívüli intézkedésekről van szó, itt talán az is elhangzott, hogy be van tiltva egy bizonyos ellenzéki párt -, tehát ebben a helyzetben a hatalomnak azért vannak eszközei egy ilyen ügyben. Én remélem, hogy ezzel az eszközzel majd élnek, és azt a baráti jobbot, amit a magyar állam kinyújtott, nem utasítják el, úgyhogy fontosnak tartom, hogy ezt az állásfoglalást megfogalmazzuk.

Amit Tompos képviselőtársam mondott, mondom, azt nem tudjuk innen megítélni, hogy pontosan kik is követték ezt el, az viszont egyértelmű, amiről elnök úr módosító indítványa is szól, hogy azt kérjük az ukrán kormánytól, hogy határolódjon el ettől az akciótól. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Vadai képviselő asszony!

DR. VADAI ÁGNES (DK): Köszönöm szépen. Egyetértek mindazokkal, akik arról beszélnek, hogy ez a tett egy barbár tett volt. Szerintem fontos az, hogy a Külügyi Bizottság ebben egy megfelelően megfogalmazott, megfontolt szöveget adjon ki, amely azt az álláspontot mutatja, hogy tisztában vagyunk azzal, hogy mit gondolunk erről, de tisztában vagyunk azzal, hogy nem mindenki ilyen Ukrajnában.

Tompos képviselő úr javaslata, úgy látom, nem feltétlenül kapott támogatást. Én azt gondolom, hogy ebben a tervezetben, ha már így szövegezzük, és őszinte szóval azt

kell mondjam, képviselőtársaim, ha fél órával a bizottsági ülés előtt leültünk volna és beszéltünk volna erről, akkor ezt a fajta méltatlan szövegezést itt a bizottságban el tudtuk volna kerülni, mert nagyon szívesen leültünk volna és beszéltünk volna arról, hogy ebben a kérdésben milyen közös álláspontot tudunk kialakítani, de szerintem ebben a tervezetben mindenképpen meg kell emlékezni arról, hogy voltak olyanok Ukrajnában, helyben - említésre kerültek a Munkácsi Városi Tanács képviselői, illetve Kárpátalja kormányzója -, akik ebben az ügyben nagyon világosan más álláspontot képviseltek. Ha ezt nem írjuk bele ebbe a szövegbe, hogy egyébként észleltük és tudjuk, hogy vannak olyanok, akik ebben a dologban mást gondolnak, akkor az a látszat jelentkezik vagy az a látszat lesz, hogy mi azt gondoljuk, hogy Ukrajnában mindenki így gondolkodik erről az esetről, pedig nem!

Szerintem az nagyon fontos, hogy Magyarországnak, illetve a kárpátaljai magyarságnak Ukrajnában is vannak barátai, és ezt szerintem érdemes lenne ebben a határozati javaslatban hangsúlyozni. Éppen ezért azt gondolom - persze, itt van elnök úr, államtitkár úr -, hogy érdemes lenne ezt a szöveget finomítani, és ennek érdekében akár egy újabb bizottsági ülést összehívni, mert megmondom őszintén, az, hogy itt most nekiállunk szövegezni, hogy ki mit mond, hogy mond, hova illesszük be, mit tegyünk be, egyetértünk-e, szerintem ez az egész ügyhöz méltatlan. Szerintem el lehet egy olyan szöveget fogadni a Külügyi Bizottságban, amely mindenki támogatását élvezzi, pártállástól függetlenül.

És én őszintén azt szeretném, hogy az mindenképpen közös legyen, mert ha ez a Külügyi Bizottságnak úgy álláspontja, hogy ezt minden ellenzéki pár támogatja, és nem úgy álláspontja, hogy a kormánypárti többség támogatja, akkor annak a mondatnak mindenképpen bele kell kerülnie, hogy egyébként üdvözljük, hogy a Munkácsi Városi Tanács képviselői és Kárpátalja kormányzója ebben a kérdésben mást gondol.

De ezt én nem itt szeretném megszövegezni, hanem akkor üljünk le, és találjunk módot arra, akár ma délután, akár holnap a plenáris ülésen, és üljünk össze akkor újra, ez van olyan fontos dolog, bocsánat, képviselőtársaim, hogy ezért plenáris ülés alatt is érdemes összehívni egy bizottsági ülést.

De ahogy elnök úr azt mondta, hogy egyébként akár az én javaslatom az iráni nők kapcsán, akár Tompos képviselő úr javaslata, nagyon hirtelen jött, különösen az enyém az iráni nők ügyében, és ezért nem lehetett azt tárgyalni, én azt gondolom, hogy attól az ügytől is függetlenül ebben az ügyben érdemes a héten újra összehívni a Külügyi Bizottság ülését, és egy letisztázott, lehet, hogy talán több pontba szedett, egyébként jobban artikulált közös állásfoglalást elfogadni, ami valóban tükrözi a Külügyi Bizottság egészének a véleményét. Mert afelől, hogy a kormánypárti képviselők ezt meg fogják szavazni, nincsen kétségem, csak ez így féloldalas. Elnök úrtól hallottunk egy szöveget, hogy ide illesszük be, oda illesszük be; szerintem üljünk le, szövegezzük meg közösen, lehet, hogy egy óra alatt végzünk ezzel. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Balla alelnök úr!

BALLA MIHÁLY (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Itt a szöveggel kapcsolatos észrevételekkel kapcsolatban jött az a gondolatom, ami talán reagálás a Tompos képviselő úr által elmondottakra. Tehát ahhoz, hogy egy ilyen határozat helyben megszülessen ott Munkácson, én nem gondolom, hogy azt bele kell tennünk, hogy ez egy nacionalista kisebbség provokációja. Ez egy helyi közigazgatási döntés, tehát ez nem egy ottani nacionalista kisebbség döntése. Tehát ezt én így vélelmezem. Tehát ahhoz, hogy ezt a döntést végre lehessen hajtani, ahhoz egy helyi tanácsi döntésnek meg kellett születnie, amit, gondolom, ott is csak többséggel tudnak elfogadni.

De igazándiból itt az ügyben az a legnagyobb probléma, hogy tényleg egy olyan, önmagán is túlmutató döntés és akció szemtanúi lehettünk - és talán erősítve itt Tilki képviselőtársamat, aki biztos, hogy sokkal több részletet tudna még arról mesélni, hogy a háború kitörésének első percétől kezdve mik voltak azok a segítségek, segélyszállítmányok, amikben többen részt vettünk képviselőként, közéleti szereplőként, vagy egyáltalán a civil szervezetek segítsége, amiben ő nagyon sokat tett a határvidéken, személyesen ismeri azokat az embereket, és magunk is tudjuk jól, hogy Munkácsról és Munkács környékéről milyen sokan érkeztek Magyarországra azokban a napokban, hetekben, és kaptak biztonságot, kaptak szállást, kaptak esetleg segítséget ahhoz, hogy mit kezdhessenek abban a pillanatban a további életükkel, milyen segítséget tudnak kapni -, hogy ezért is megdöbbentő mindaz, ami éppen zajlik ezzel az emlékművel vagy szoborral kapcsolatos ügyben. Tehát én azt gondolom, hogy az a határozati szöveg, ami elkészült, lényegében sok olyan kérdéskört is tisztáz, ami szerintem elfogadható. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Röviden el szeretném mondani az álláspontomat a módosító javaslattal kapcsolatban. A Tompos Márton-féle képviselői javaslatot, ami úgy hangozott, hogy: „...továbbá figyelembe veszi, hogy a mostani szoboreltávolítás egy nacionalista kisebbség provokációja”, ezt én nem támogatom, mert nem vagyok meggyőződve arról, hogy nincsen egy meglehetősen komoly mögöttes erő, amely ezt az akciót lehetővé tette.

Ugyanakkor tagadhatatlan, hogy értelmes dolog lenne az, amit Vadai képviselő asszony javasolt, és utalt rá Brenner alelnök úr is, hogy egyes hivatalos tényezők elhatárolódtak ettől valamilyen formában. Tehát én azt javasolnám tisztelettel, a következő kompromisszumos javaslatot szeretném tenni. Az első bekezdés utolsó mondata úgy szól, hogy: „Felhívjuk az Ukrán Kormányt, hogy határolódjon el ettől az akciótól.”, ahogy ezt javasoltam. Ebben a bekezdésben az utolsó mondatban a következő javaslatom lenne: „Felhívjuk az Ukrán Kormányt, hogy egyes helyi hivatalos tényezőkhöz hasonlóan határolódjon el ettől az akciótól.”. Tehát „egyes helyi hivatalos tényezőkhöz hasonlóan határolódjon el” Ez lenne a kompromisszumos javaslatom, tisztelt bizottság.

Kérem szépen, hogy ha ehhez van valakinek véleménye, kiegészítő javaslata, akkor még szóljunk hozzá, és utána szeretném, hogyha dönteni tudnánk. Tehát „egyes helyi hivatalos tényezőkhöz hasonlóan határolódjon el ettől az akciótól”, erre felhívjuk az ukrán kormányt. Van-e valakinek ezzel kapcsolatban további javaslata? *(Dr. Vadai Ágnes: Lehetne kapni egy szöveget?)* „Egyes helyi hivatalos tényezőkhöz hasonlóan”. Tehát „Felhívjuk az Ukrán Kormányt, hogy egyes helyi hivatalos tényezőkhöz hasonlóan határolódjon el ettől az akciótól.”.

Államtitkár úr!

SZTÁRAY PÉTER ANDRÁS államtitkár (Külügyminisztérium): Hogyha szabad egy megjegyzést! Tehát amikor az attribúcióról beszéltem, tehát hogy kihez vagy milyen grémiumhoz rendeljük hozzá a cselekményt, akkor nagyon óvatosan fogalmaztam, csak utaltam arra, hogy vannak helyi vonatkozásai, de teljesen nem tudjuk kibontani, hogy ez hogy függ egyébként össze a központi ukrán hatalommal.

És az a tény, amire volt itt utalás, hogy nem hangozott el elhatárolódó nyilatkozat azóta, az inkább elbizonytalanít bennünket, és ezért egy óvatosabb megfogalmazás, egy óvatosabb utalás arra, hogy vannak eltérő vélemények, szerintem az lenne egyensúlyban a valósággal.

És amire Brenzovics elnök úr utalt, azért van egy rosszérzés bennünk, merthogy az elmúlt öt év jogalkotása több törvényen keresztül jelentősen szűkítette az oktatási-

kulturális-nyelvi jogokat. Tehát van egy olyan közhangulat, ami felbátoríthat bizonyos politikai tényezőket, hogy ilyen irányba ilyen döntéseket hozzanak, és épp ezért kell itt az óvatosság, de közben nem zárható ki semmilyen érintettség semmilyen szinten.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Vadai képviselő asszony!

DR. VADAI ÁGNES (DK): Bocsánat, lemaradtam az elejéről. Az a megfogalmazás, hogy „helyi tényezők”, azért nem túl szép kifejezés, lássuk be. Biztosan van ennél jobb, „helyi szereplők”, vagy valami. A „tényezőt” értem, hogy hogyan hangzik, csak az nonperszonális. Akkor az a javaslat, amit én tettem nevezetesen és amit elnök úr megfogalmazott, hogy az kerüljön bele, hogy azért vannak olyan helyi szereplők, akik ettől elhatárolódtak, az rendben van a Külügyminisztériumnak. *(Sztáray Péter András: Rendben.)*

Az a kérdés, hogy az rendben van-e, mert az én eredeti javaslatom az volt, hogy ebben az ügyben azért nagyon konkrét kollégákról van szó, tehát az nem volt pontos, alelnök úrnak mondom, hogy a Városi Tanács 18 képviselője nem támogatta, és tiltakozott ez ellen. A Végrehajtó Bizottság volt az, tehát ez két különböző dolog, tehát a helyi választott képviselők... - Ezt azért kell hangsúlyozni, hogy nehogy ebből...

ELNÖK: Erre utaltam a megfogalmazással, de nyilvánvalóan itt egy összefoglaló jelző kell, a Városi Tanács, a helyi kormányzó és a többi, tehát a „helyi hivatalos tényezők”, azt gondolom, hogy összefoglalja ezeket. És hogyha megoldhatjuk, úgy látom, hogy ez a minisztérium számára is a képviselőtársaim számára is elfogadható, akkor én továbblépnék. Képviselő asszony!

DR. VADAI ÁGNES (DK): Igen, én viszont szeretnék akkor egy full szöveget, szóval az egészet...

ELNÖK: Az összes módosító javaslatot röviden felolvasom...

DR. VADAI ÁGNES (DK): Nem röviden, szó szerint!

ELNÖK: Szó szerint. Tehát a módosító javaslatok a következők. Tehát az első bekezdés végén: „...a kapcsolatok megmérgezésére irányuló...”, a „barbár” elé „értelmetlen és barbár akciót.”

A következő mondat: „Felhívjuk az Ukrán Kormányt, hogy egyes helyi hivatalos tényezőkhöz hasonlóan határolódjon el ettől az akciótól.”

Az utolsó mondat pedig a harmadik bekezdés végén: „A lépés nem fér össze az EU-tagjelölt országokkal szemben támasztott jogállamisági és demokratikus követelményekkel, melyek tiszteletben tartására Ukrajna a csatlakozási folyamat megkezdésekor is kötelezettséget vállalt.”

Képviselőtársaim! *(Balla Mihály jelzésére:)* Tessék!

BALLA MIHÁLY (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen, csak egy fél mondat. Igen, értem, amit Vadai képviselő asszony mondott és egyetértek. Itt egy kis félreértésre adott okot, amit mondtam. A végrehajtó bizottsággal kapcsolatos dologban viszont ugyanaz a véleményem fennmarad továbbra is. Köszönöm.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. Tehát a módosító javaslatokkal együtt ki támogatja az állásfoglalás tervezetét? *(Szavazás.)* Egyhangú, köszönöm szépen.

Államtitkár úrnak is köszönöm a megjelenést, illetőleg elnök úrnak is köszönjük, hogy itt volt, és nem ígérjük, hogy nem fogjuk hamarosan újra zaklatni. Attól tartok, hogy sajnos szükség lehet még erre.

Egyebek

Szép napot kívánok mindenkinek! Tisztelt Bizottság! Részben zárt ülést tartunk november 14-én, hétfőn, 9 óra 30 perckor, amelynek tárgya egyébként nagykövetjelöltek kinevezés előtti meghallgatása és a Hungary Helps-beszámoló megvitatása. Tehát november 14-e, 9 óra 30 perc. További egyebek? *(Jelzésre:)* Vadai képviselő asszony!

DR. VADAI ÁGNES (DK): Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Ugyan a bizottság ma nem vette napirendre Tompos képviselő úr egyik javaslatát sem, de reméljük, hogy valóban hamarosan napirendre kerül a plenárison is Finnország és Svédország NATO-csatlakozásának ügye, azonban a második kérdés tekintetében a képviselő úr felvetette, és elnök úr olyannyira dicsérte a képviselő úr kutató tevékenységét, hogy a kínai rendőrörsökkel kapcsolatos kérdést illetően azt szeretném javasolni, hogy a bizottság találja meg annak módját, hogy a Belügyminisztérium képviselőjében akár a belügyminisztert hallgassa meg a bizottság, mert én azt gondolom, hogy ebben a kérdésben előbb-utóbb pontot kell tenni az ügy végére. A Külügyi Bizottság elnökét szeretném arra megkérni, hogy legyen erről egy külön, akár zárt ülésen egy tájékoztató, ahova egyébként meghívjuk a belügyminiszter urat is és esetleg a külügyminiszter urat is, akik adnak nekünk tájékoztatást erről a kérdésről. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. További egyebekre vonatkozó megnyilvánulás nincsen.

Az ülés berekesztése

Az ülést berekesztem. Szép napot kívánok!

(Az ülés befejezésének időpontja: 13 óra 26 perc)

Németh Zsolt
a bizottság alelnöke

Jegyzőkönyvvezető: Madarász Mária